

MOTERŲ DIRVA

MĖNESINIS ŽURNALAS, LEIDŽIA A. L. R. K. MOTERŲ SĄJUNGA.

TOMAS VI.

Gruodis--December, 1923 m.

No. 12 (88)

Entered as second Class Matter Nov. 30, 1918 at the P. O. at Chicago, Ill.

Under act of March 3, 1879.

"Moterų Dirva" (Women's Field).
Published monthly by A. L. R. K.
Moterų Sąjunga (Lith. R. C. Wo-
men's Alliance of America).

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.50
Six Months	\$1.50
Single copy	.20
In foreign countries yearly	\$3.00
Six Months	\$1.75
Single copy	.25

"MOTERŲ DIRVA"

4456 So. Talman Ave.,

Chicago, Ill.

"MOTERŲ DIRVA"

Moterų mėnesinis žurnalas
Leidžia A. L. R. K. Moterų Sąjunga
KAINA:

Suv. Valstijose metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.50
Vienas egz.	.20
Užrubežyje metams	\$3.00
Pusmečiui	\$1.75
Vienas egz.	.25

"MOTERŲ DIRVA"

4456 So. Talman Ave.,

Chicago, Ill.

*Visas Moterų Sąjungos na-
res, darbuotojas, visas kuo-
pas ir jų valdybas su Kalė-
dų ir Naujų Metų šventėmis
sveikina —*

"Moterų Dirvos"

Red. ir Adm.

Kalėdų ir Naujų Metų Linkėjimai.

Brangios Sesutes Sąjungietės!

Iš priežasties prisiartinančių Kalėdų ir Naujų Metų švenčių, teleista buna mums laužyti su Jumis plotkelę ir senų papročių palinkėti visoms — Linksmų Švenčių! Kad išsipildytų visi Jūsų troškimai ir kad ateinantį metai visoms būtų šviesus ir laimingi.

Sesutes Sąjungietės! Besirupindamos Moterų Sąjungos augimu, niekuomet nepamirškime joms dėti širdies ir gerų norų, nes tik tuo būdu išauginsime, išplėtosimė ją po visą Amerikos lietuvių išsiviją. Tad ramiai ir gražiai leisdamos Kalėdų ir Naujų Metų šventes, iš anksto pasižadėkime ateinančiais metais visa energija stoti į darbą Sąjungos labui.

Nežiurint, kad esame pasklydusios po plačią Washingtono žemę, ir susispietusios į atskiras grupes — kuopas, bet bendru žvilgsniu sudarome

vieną didelę šeimyną, kurioje iki šiol žydėjo ir tebežydi meilė, seseriškas sutikimas ir nešimas vienu kitoms pagalbos visuose nelaiminguose atsitikimuose. Jei ir toliau taip bus, yra vilties, kad išsipildys visi mūsų troškimai, kuriuos šiandie kiekviena savo širdyje nešiojame.

Sesutes! Dabar eina naujų narių **vajus**. Padirbėkime visas nuoširdžiai. Juo bus didesnė Sąjunga, tuo daugiau galėsime nuveikti naudingų darbų ne tik pačios Sąjungos gerovei, bet ir Tėvynei Lietuvai ir mūsų Motinai Bažnyčiai ir visai lietuvių katalikų išsivijai Amerikoje.

Ant galo tegul Kudikėlis Jėzus, Kurio šventę neužilgo švėsime, susėdus Jums prie papuošto Kučių stalo, įneša į Jūsų namus ramybę ir meilę.

“Garbė Dievui aukštybėse, o ant žemės ramybė žmonėms geros vilių!”

“Moterų Dirvos” Redakcija.

:- KALĖDOMS ATEINANT :-

“Kalėdos! Kalėdos—tas žodis ramus,
Kiek turi savyj’ atminimų!
Kalėdos aplanko kiekvieno namus,
Jos brangios seniems ir jaunimui,
Bet būtų geriau, sumažėtų, mus bėdos,
Jei būtų tai pirmosios blaivos Kalėdos!”
J. KMITAS.

To kiltadvasio poeto žodžiai it vilčia smenga širdin, prisiminus tas Kalėdas, o su jomis ir visas bėdas!

Kalėdos, tai viso pasaulio krikščionių apvaikščiojama, kaip mūsų Viešpaties atėjimo šin pasaulin, šventė.

Kalėdos! Laukia jų visi. Nuo pradedančio tik žodžius tarti kudikio, iki žilo senelio (—ės).

Kalėdos, ir yra ko laukti. Nes Kristus, ateidamas gyventi mūsų tarpan, atnešė pasauliui Meilę — Ramybę žmonėms gero noro. Nuo senovės krikščionių yra užsilikęs paprotys, kad Kristaus atėjimo paminėjimo dienoje vieni kitiems reiškia ypatingą meilę, teikiant dovanėles, arba, jei ne dovanėles, tai nors pasveikintą atvirutėmis. Tą dieną visi džiaugiasi, jaučiasi atgiję naujoje dvasioje.

* * *

Kaikurių lietuvių šeimynose ir-gi pastebėsime ypatingą rengimąsi prie Kalėdų. Jau prieš kelias savaites pradedama bačkutės plikyti; kepinti-gruzdinti ant pečių visokios rūšies supelėjusias sėlenas, kad, pasitaikius eiti pro tokius namus, nenoromis turi net nosį užimti. Po savaitės, kad pradės pilni kampai, pristatyti įvairiais puodeliais, viedreliais rugti, dvokimą, it rukus, skleisti, tarsi, būtų ne namai, bet biauri odų garbarnė. Kas?... Nugi, laukiama Kalėdų.

Spėjo tik išaušti laukiamoji diena, visi puodeliai pradedama paliuosuoti nuo savo pareigų, t.y. nuo tolesnio rugimo. Kuomet minimas raugalas užvaldo ne tik vidurius, bet ir smegenis, tuose namuose atsiveria tikras pragaras. Tie žmonės, kuriems duotas protas ir liuosą valia, kaip naudojasi taja dovana? Patys save padaro, ne tik nevispročiai, bet žvėrimis! Kilusį namuose pragarą, sulaiko tik

atvykę miesto tvarkdariai — policija. Vienus išsiveža kiaurais pakaušiais, kitus uždaužytomis akimis, ir t.t. Nepalieka nei to pervirš likusio raugo. Po to seka teismai — išlaidos, taip, kad neapsieinama be poros desėtkų dolerių. Čia jau ne tik Kalėdos, bet ir bėdos...

Kalėdos ateina, kad jų ir nelauktumėm. Bet tas bėdas tai jau patys iš anksto pasigaminame, kaip tik pradedame Kalėdų laukti.

* * *

Sesers Sąjungietės! Jau kieno, kieno, bet mūsų namai šiose Kalėdose kad būtų be aukščiau minėtų bėdų. Kad juose viešpatautų linksnumas, švarumas, nedvoktų tas pragaro raugas, ir kad įeitų ta, Dangaus siųsta žemei šviesa su žodžiais: "Garbė Dievui Aukštybėse, o ant žemės ramybė žmonėms gero noro."

Bronė.

MOTERŲ SAJUNGOS VAJUS.

Prabėgo jau vienas mėnuo nuo paskelbimo Moterų Sąjungos Vajaus. Vienos kuopos juda, kruta, rengia vakarus, narės eina per namus ir prirašinėja naujas nares. Žodžiu, pradžia to kilnaus darbo jau padaryta. Reiktų sukrusti ir kitoms kuopoms. Nereikia atidėdinti tokio darbo, kurį galima tuojaus pradėti dirbti. Ką šilandie padarysime, rytoj nereikės. Taigi, Sąjungietės, neatidėliokim diena nuo dienos to svarbaus darbo.

Štai artinasi Kalėdos. Žmonės vieni kitiems perka dovanas, kartais net brangiai už jas mokėdami. Sąjungietės! Gražiausia dovana bus jūsų draugėms, jei prikalbinsite jas įsira-

šyti Moterų Sąjungon, jei kurios dar nepriklauso. Ta "dovana" joms bus netiktai brangi, bet ir naudinga ir niekuomet nepasens.

Sąjungietės daug darbuojasi kitoms draugijoms bei įstaigoms. Tai gražu. Vlenok per šį vajų visų mūsų šventa priedermė Sąjungos reikalus pirmon vieton pastatyti ir jai daugiausia pasidaruoti.

M. Jokubaitė,

M. S. Centro Pirm.

MOTERŲ SAJUNGOS VAJUS.

Moterų Sąjungos vajus — įrašinėjimas naujų narių — palengva pra-

deda įsisiubuoti. Kai kurių kuopų darbuotojos jau užsiregistravo Centre, kurios varysis prie to, kad laimėjus pirmą dovaną. Štai jos: 2 kuopos, Cicero, Ill. — E. Brazauskienė, A. Stašaitienė ir M. Teizienė. 6 kuopos, Leviston, Me. — B. Ivaškiutė. 10 kuopos, Phila., Pa. — O. Unguraitė. 23 kuopos, Pittsburgh, Pa.—A. Puišiutė. 26 kuopos, Cleveland, Ohio — V. Šukienė. 30 kuopos, Maspeth, L. I. — V. Valantejienė. 34 kuopos, Homestead, Pa. — M. Tumasonienė.

Iš viso iki šiol užsiregistravo septynios kuopos: 6 iš rytinių valstijų ir 1 iš vidurvakarinių. Ką-gi mano kitos kuopos bei jų darbuotojos? Nejaugi ims ir užsileis šloms septynloms kuopoms? Taigi sukruskite, nes vėliau pradėjus sunku bus pasivyti.

V. Valantejienė iš 30 kp., Maspeth, L. I., pirmutinė prisiuntė 4 naujas nares: 2 į Pašelpos skyrių ir 2 į Apšvietos.

P-nia Stašaitienė, 2 kp., Cicero, Ill. sako turinti jau 5 naujas nares. O žiurėkit, ką rašo ponia V. Šukienė, 26 kp. iš Cleveland, Ohio: "Skubiai siųskite daugiau aplikacijų. Dešimtį naujų narių jau dabar turiu. Kol aplikacijos ateis, bus kitą tiek."

Kuopos! Jeigu nenorite, kad visos trys dovanos Clevelandui tektų, sukruskite. Dar ne vėlu.

M. Vaičiunienė,
M. S. Centro Rašt.



Jau antras mėnuo eina, kaip paskelbtas Moterų Sąjungos naujų narių prirašinėjimo vajas. Vienos kuopos rodo didelio judėjimo, susirupinimo tuo reikalu, iš kitų kuopų kol kas nieko negirdėti. Ar ruošiamasi tose kuopose prie taip kilnaus M. S. darbo? Jeigu ne, tai laikas pradėti.

—o—

Laikas bėga kaip upėj vanduo. Jei lapkričio mėnuo kaikuriuose kuopose praėjo nieko nedavęs, tai gruodis turėtų dvigubai duoti. Užtad, kuopos, darban!

—o—

Sesute-sąjungiete! Myli Sąjungą? Trokšti jai gero? Nori ją matyti didelę, išsišakojusią? Pasidaruok per šį vają! Prirašyk per mėnesį nors vieną naują narę!

—o—

Artinasi Kalėdos. Kiekviena pirksite dovanų savo giminėms, pažįstamiems. Kokią-gi Kalėdoms dovaną suteiksite savo Sąjungai? Prirašykite nors po vieną naują narę. Tai gražiausia bus jai dovana!

—o—

Istojimas Moterų Sąjungon per šį šešių mėnesių vają yra per pus numažintas. Kokia tai auksinė proga, kuria gali pasinaudoti moterys, nepriklausančios prie Sąjungos. Tik pasakykite joms apie tai ir pakalbinkit.

—o—

Draugiškumas — draugiškumu, bet reikalas — reikalu. Musų Sąjunga kaip tik reikalauja, kad kiekviena sąjungietė jai nuoširdžiai dirbtų ypač tokiuose atsitikimuose, kaip kad dabar, kuomet paskelbtas naujų narių prirašinėjimo vajas.

—o—

Daug yra Sąjungoje moterų, kurios galėtų žymiai pasidaruoti, bet priklausydamos prie kitų (daugiausia prie vietinių lokalių) draugijų,

joms kartais daugiau laiko ir energijos pašvenčia. Vienok susirgus ar kokiai nelaimei ištikus, Sąjunga yra ir artimesnė ir geresnė už visas kitas draugijas. Užtad reiktų daugiau Sąjungai darbuotis.

—o—

Linksmos žinios ateina iš Rytinių valstijų. Vienas katalikų darbuotojas iš Bayonne, N. J. štai ką praneša: "Sujudo, sukruto mūsų moterys ir susiorganizavo į Moterų Sąjungos kuopą. Vienu kartu susirašė apie 30 narių. Lapkr. 29 d. kuopa jau buvo surengus vakarą parapijos naudai. Kalbėjo kun. P. Saurusaitis ir stud. Tamošaitis (jo kalbą įdėsime kitan "Moterų Dirvos" numerin. — Red.). Programą vedė varg. A. Stanšauskas."

Sveikiname naują Moterų Sąjungos kuopą. Valio Bayonne's moterys katalikės!

—o—

Paskutinėmis žiniomis Clevelando sąjungietės varosi prie to, kad sukirtus visas kuopas ir laimėjus pirmąją dovaną. Kuri kuopa pastos clevelandietėms kelią?

MOTERŲ SĄJUNGOS KUOPOMS.

Visų Moterų Sąjungos kuopų prašome karts nuo karto suteikti Redakcijai žinių, kas yra veikama vajaus reikale. Neturint žinių, sunku yra Redakcijai vesti organe agitaciją.

"M. D." Redakcija.

PRANEŠIMAS VISUOMENEI.

Gerbiamas Kun. J. Koncevičius nuo Liet. Katalikų Centro reikalų atsiskė ir su Federacijos Kultūros Vajaus prakalbomis po lietuvių kolonijas daugiau nebevažinėš.

Federacijos Sekretorius.

NAUJO SKYRIAUS ĮSTOJIMAS IR MĖNESINĖ MOKESTIS.

Devintasis Seimas nutarė įvesti Sąjungon dar vieną skyrių — pomirtinės. Žemiau telpa lentelė, kuri rodo, kiek narei, priklausančiai tam skyriui, reikės mokėti į mėnesį sulyg metų, butent:

18 m. 20c. į mėn.; 10c. Apšv. Viso 30c.	
19 " " " " " " "	30
20 " " " " " " "	30
21 " " " " " " "	30
22 " " " " " " "	30
23 " " " " " " "	30
24 " " " " " " "	30
25 " " " " " " "	30
26 " 21c. " " " " "	31
27 " 22 " " " " "	32
28 " 23 " " " " "	33
29 " 24 " " " " "	34
30 " 25 " " " " "	35
31 " 26 " " " " "	36
32 " 27 " " " " "	37
33 " 28 " " " " "	38
34 " 29 " " " " "	39
35 " 30 " " " " "	40
36 " 31 " " " " "	41
37 " 32 " " " " "	42
38 " 33 " " " " "	43
39 " 34 " " " " "	44
40 " 35 " " " " "	45
41 " 36 " " " " "	46
42 " 37 " " " " "	47
43 " 38 " " " " "	48
44 " 39 " " " " "	49
45 " 40 " " " " "	50
46 " 41 " " " " "	51
47 " 42 " " " " "	52
48 " 43 " " " " "	53
49 " 44 " " " " "	54
50 " 45 " " " " "	55

Įstojimas, nežiurint metų senumo, 1 dol. 50c. Be to kasmet reikės mokėti 50c. į lėšų fondą. Šiame skyriuje pašelpos nebus. Bus tik pomirtinė. Jeigu neišbuvusi metų šiame skyriu-

je narė numirtų, įmokėti mokesčiai bus daugiau metų laiko nuo įstojimo
bus sugrąžinti. Pomirtinė iš šio sky-
riaus narei bus išmokėta tada, jei iš-
Centro Valdyba, Board Direktorės.

BETLĖJAUS ŽVAIGŽDĖ.

Skandina ir blaško dejuojančią žemę
Įnirtusios pугos ir sniego stulpai.
Naktis.. Aukštumoje regi štai žvaigždele,
Štai ir ją globia tamsybių rukai.

Audringi verpetai pasaulį sukrato,
It laivas ant jūros menkutis žmogus,
Tarp jų bekovodams vilties jau nemato
Ir rodos jau styga gyvybės nutruks.

O liudna beviltis, it pilkas šešėlis
Jį ragina grįšt į apleistus namus,
Ir sako: — Del tavęs šviesos spindulėlis
Užgeso ir niekad jau jis nepabus.

Audra jau nurimo, skaidriojoj mėlynėj
Žvaigždelės sužibo ir mėnuo antai
Išlindęs pro mišką jau plaukia berybėj,
Štai ausį paliečia malonūs balsai.

Pakelk savo širdį, žmogau — atsiminsi,
Tai "Gloria" gieda dangaus angelai,
Išganymo Žvaigždę Betlėjui išvysi,
Pranyks abejonių migloti rukai.

Ir sek paskui Žvaigždę į Betlėjaus šalį,
Ten Motiną rasi Karaliaus dangaus,
Ir ėdžiose šieno mažutį Vaikelį,
Bekenčiantį šaltį, ir kas Jį priglaus?

Neturi gal turtų aukoti Vaikeliui,
Aukoki Jam širdį, nelaimes, vargus,
Gaivink viltį... Žvaigždė užgest neprivalo,
Jinai nušvies kelią, nutildys skausmus.

Žilvitis.



JONIENĖS KUČIOS.



Temo vakaras. Ant giedrojo dangaus sužibėjo milijonai žvaigždelių. Tolumoje niuksojo miškas, kuris išrodė lyg kokia įstabi siena ar muras. Šaltis be pasigailėjimo siautė aplinkui, kuris ledo retežiais surakino — apkaustė upes, ežerus ir prudus. Aplinkui viešpatavo tylą, kurią retkarčiais pertraukdavo kur-tai šunų lojimas bei sušalusių tvorų braskėjimas.

Tarpe sustingusių ir apšarmojusių gluosnių, prie senos kriaušės niukso grinčiuotė. Per mažus langelius, iš vidaus apkamšytus pakulomis ir iš oro apdėtus spaliais, matėsi menka šviesa.

Maža Aliutė su jaimesniu broliuku Viktoru, apgaubtu sena rudine, sėdėjo ant priepečio ir šildėsi prie silpnai besikurenančio pečio. Jonienė triusėsi ir gamino Kučių vakarienę.

Viktukas tēmijo kiekvieną Jonienės žingsnį ir kuomet paėmė jį didelį žingeidumas, prabilo:

—Mama, kas tai siandie bus, alšventą?

—Taip, Viktori, — atsakė Jonienė. — Šiandie Kučių vakaras, didelė ir garbinga šventė.

—Kodel tai didelė ir garbinga šventė? — pažingeidavo Aliutė.

—Matot, vaikučiai, — vėl atsakė Jonienė. — Senai, labai senai — daug šimtų metų atgal, toli, labai toli, žydų žemėje, Betlėje, menkoje gyvulių kutėje, ant šienello užgimė Kudikėlis Jėzus. Todel visame pasaulyje tikintieji žmonės švenčia šią naktį kaip atminimą užgimimo to Kudikėlio.

—Kucios, mamytė, gelai. Al pilago il bus, — nudžiugęs prabilo vėl Viktorukas.

Jonienė atsiduso. Per jos sudžiuvusius veido skruostus nuriedėjo gaili ašara.

—Pyrago... nebus. Tėtučio neturi-me, nebuvo kam uždirbti ant pyrago.

—O kur-gi mūsų tėtušis? — atsiliepė Aliutė. — Senai jau kaip nepareina ir nepareina.

Jonienė dar labiau gailėstis suspaudė širdį. Priėjus apkabino tuodu vaikučių ir ašaromis akyse drebančių balsu tarė:

—Kas žin, brangučiai... Gal... gal jau tėtušis nepareis... Gal jau jo nesulauksime.

Čia Jonienė žodžiai nutruko. Lūpos palėngva pradėjo virpėti. Per skruostus viena po kitos pradėjo riedėti ašaros ir giliai susimąstė. Aliutė prisiglaudė prie motinos ir užsimąstė taipgi. Ji nežinojo tikrai ko mama verkia. Negalėjo gerai suprasti, kodel tėtušis taip ilgai nepareina. Atmena tik, kad paskutinį kartą tėtušiui išeinant mama labai verkė, tėtušis taipgi. Atmena, kaip tėtušis ją ir Viktorą po kelius sykius pabučiavo. Nuo to laiko jau nematė daugiau ir nežino, kur jis išėjo.

Mamytė, as valgyti noliu, — pertraukė tylumą Viktorukas.

Jonienė lyg iš miego pabudo. Galvoje prasiblaivė mintys.

—Tuojaus, Viktori, valgysim Kučias. Tai tarus, dar geriau apsukė — apgludeno rudine vaikutį ir, pabučiavus, pradėjo baigti taisyti vakarienę.

Jau vėlu buvo. Po iškilmingos Kučių vakarienės Aliutė su Viktuku, užklotu kaldra ir ant viršaus rudine, ramiai miegojo. Jonienė, atsisėdus ant krašto lovos ir pasirėmus, žiūrėjo per langelį į sniegu apdengtus laukus, mąstydamą gyvenimo likimą. Tolumoje liuliavo miškas. Vakarų balzgana ant dangaus buvo visai jau užgesus. Milijonai žvaigždžių tikrai spindėjo-mirgėjo ant mėlyno dangaus. Nesigirdėjo jau nei šunų lojimo. Tyla viešpatavo visur.

Per Jonienės vaidentuvę slinko paveikslai puikios praeities. Atsiminė praeitų metų Kučias, kurias pradėjo kartu su savo mylimu vyru... Čia stalias uždengtas staltiese, po kuria kvepėjo padėtas čiažantis šienas. Ant stalo pristatyta įvairių valgių. Kaip malonu, kaip gera...

O šandien... Vyro nėra... Jis liko paimitas į karą. Jis išėjo palikdamas ją vieną su mažais vaikučiais. Išėjo grumtis su priešu už Tėvynę, už laisvę. Ilgai turėjo viltį, kad pasibaigs karas, pargrįž vyras, pargrįž vėl prie jos, prie vaikučių; pargrįž gal pergalėtojas priešo.

Bet karas jau pasibaigė. Pradėjo grįžti kareiviai. Laukė Jonienė savo vyro, laukė ilgai. Bet veltui, negrįžta ir negrįžta. Antai Pušių Stasys ir Čižų Juozas, nors abu be rankos, bet sugrįžo, o kaip ji trokštų išvysti pargrįžusį savo vyrą kad ir be rankos, ar be kojos. Kaip ji tąsyk jaustųsi laiminga po ilgo, ilgo nesimatymo. Vėl ji glaustų prie širdies, vėl gyvenimas atgytų.

Negrįžo. Gal kovos lauke žuvo?... Gal priešo kulkos pervertas krito ant vietos?... Ir baisios mintys pradėjo Jonienę kankinti.

Taip berymojanti ilgai Jonienė lyg apsnudo. Ir štai ji mato karo lauką.

Pamiškėj, tarpe nulaūžytų medžių, ant kraujais aplaistyto sniego, tarpe kitų užmuštų ir sužeistų, guli sunkiai sužeistas jos vyras. Girdi jų vaičiojimus ir balsus šaukiančius pagalbos. Jų balsai susilieja su juodvarnių kranksėjimais, kurie buriais skraidžiodami kas-kartas žemyn leidosi rengdamiesi prie kruvinos puotos.

Sužeistasis atvėrė akis lyg būtų iš miego pabudęs ir giliai atsiduso. Tečiau, kruvina krutinė ir pamėlynavusios lupos liudijo, kad ne ilgam pabudo. Nesuprasdamas kur esąs, pradėjo dairytis po apsiniaukusį dangų. Apsidairęs vėl užsimerkė.

Staiga vienas juodvarnis pakilo nuo medžio ir nusileido prie sužeistojų; įsmeigė savo juodą snapą į pusiau apmirusią krutinę. Sužeistasis staiga kruptelėjo. Matyt, pajuto naują didelį skausmą. Atmerkė vėl akis ir sudėjavo. Pabugęs juodvarnis pakilo ir kranksėdamas atsitupė ant medžio.

Sužeistas silpna ranka stengėsi paliesti naują juodvarnio padarytą žaizdą, bet neįstengė. Rankos neteko jėgų. Giliai atsiduso ir kas-kart retyn pradėjo alsuoti.

Jonienė ištiesė rankas ir jau norėjo pulti prie savo vyro, kaip štai jai matymas persikeičia. Mato dabar ką tai nuostabų. Skrenda kur-tai su savo mylimu vyru išdabintu ne tai fosforu ne tai krištolu oru į begalines erdves. Aplinkui taip skaistu, taip šilta. Niekur nesimato žemės, vien erdvė ir erdvė be jokio galo. Jaučia jiedu malonų baltų lelijų kvapą. Kur tos lelijos? — dairosi juodu. Jų čia niekur nemato. Ar tai tokį kvapą išduotų oras? Skrenda abu baltais sparnais. Skrenda, skrenda vis tolyn, tolyn ir tolyn į kaž-kokią skaisčią, gražią tolumą.

Kaž-kas pabeldė į grinčiutės duris Jonienė pabudo. Apsidairė aplink nežinodama kur randasi. Bildenimas į duris atsikartojo. Jonienė palengva išėjo į priėmimą ir priėjus prie durų paklausė:

—Kas čia?

—Džiaugsmą nešu, leisk į vidų susišildyti, — atsiliepė nepažįstamas. Jonienė durų užstumą atstumė. Užšalusios durys sugirždėjo ir šaltis visu smarkumu puolė į vidų. Ant slenkščio pasirodė žmogysta kareivio uniformoje su krepšeliu ant pečių. Usai, barzda ir beveik visas buvo apšarmojęs.

—Garbė Dievui aukštybėse, o ant žemės ramybė žmonėms geros valios, — tarė įėjęs į vidų vyriškis. — Maryte, ar nepažįsti manęs?

Jonienė įbėgdė į jį akis. Iš karto stovėjo nesijudindama. Tik staiga per jos veidą pradėjo birėti ašaros ir puolė ant kaklo savo mylimam vyrui. Po ilgo, ilgo nesimatymo vėl judviejų širdys suėjo į vieną džiaugsmą tokioje garbingoje naktyje, Kristaus Užgimimo Naktyje.

Numetęs sušalusią milinę susišildė sugrubusias rankas prie pečio. Pažiūrėjęs į ramiai miegančius su šypsena ant lūpų kūdikius, atsisėdo Jonas prie stalo, ant kurio Jonienė padėjo likusią Kučių vakarienę.

—Brangutis, — tarė Jonienė, — pasistiprink pirma, paskui padėkosi-me Dievui už tai, kad Jis tave ir mane su kūdikėliais laikė savo globoje ir sveikas pargrįžai namo. O paskui papasakosi įspūdžius ir atsitikimus.

Garbingos ir džiaugsmingos šimet Kalėdos,—atsakė Jonas. Mūsų laimėta. Priešo galybė tapo sutrupinta. Grįžtu namo pergaltėjumi. Amžius vergavę svetimiems, šie mūsų tėvynė jau laisva, nepriklausoma... Kartu su šiomis šventomis Kalėdomis, su Kristaus užgimimu, atgimė ir mūsų Tėvynei-Lietuvai laisvė!

Garbė Dievui aukštybėse...

Netolimam bažnytkiemyje pasigirdo varpų balsai, šaukiantieji žmones į bažnyčią ant piemenėlių mišių...

Z. S.



VAIKŲ AUKLEJIMAS



KO NEGALIMA DARYTI BEI DUOTI KUDIKIUI.

1. Nereikia kūdikio tankiai ir daug penėti.

2. Vakare neguldyti kūdikio į lovą, jei jis nėra sotus.

3. Neguldyti kūdikio į lovą, jei dienos metu nebuvo išsivalę jo viduriškai.

4. Neleisti kūdikiui čiulpti iš tuščios bonkutės arba iš ko kito tik dėlto, kad jis būtų ramus.

5. Neduoti kūdikiui nei jokių vaisių, nei žolelių be gydytojo patarimo.

6. Neduoti kūdikiui arbatos, kavos arba kitų alkoholinių gėrimų.

7. Neduoti kūdikiui čokolado, saldinių ir t.t.

8. Nepenėti kūdikio stipriais valgiais iki jis neturės metų laiko. Po metų galima, bet su saiku, duoti lengvai virškinamus valgius.

9. Nesigailėti vandens. Juo daugiau kūdikis geria, tuo sveikiau jo viduriukams.

10. Nepusti į karštą valgį, kuomet jis taisomas kudikiui.

11. Netaisyti daugiau valgio kaip tik vienam sykiui. Kudikiui buna geriau ir sveikiau, kuomet kiekvienas jo valgis buna naujai sutaisytas.

12. Nevartoti jokių guminių prietaisų ant bonkutės, kaip tik aptiekoje pirtą spenelį.

13. Nepalikti vieno kudio su bonkute.

14. Neleisti, kad kas kitas valytų kudio indus, bonkutę arba taisytų jam valgį. Tuos svarbius dalykus turi prižiūrėti pačios motinos.

15. Nepamiršti kas savaitę pasverti kudių ir užrašyti jo svorį.

16. Neleisti kudiui žįsti iš kruties bei bonkos ilgiau kaip dvidešimt minučių.

17. Neduoti kudiui su bonkute burnoje miegoti.

18. Nesupti kudio tuojau po valgio. Po valgio reikia jį ramiai loveleje palikti.

19. Neleisti vaikams valgio metu žaisti ir pačioms nereikia tada su jais žaisti.

20. Neleisti vaikams valgyti ne savo laiku.

21. Neleisti vaikams kąsniais ryti valgį. Reikia duoti daug laiko, kad galėtų gerai valgį sukramtyti.

22. Kreipti dėmesį į vaikų dantukus. Tai svarbus dalykas. Motinų kaltė, jei vaikai buna su kreivais bei sugedusiais dantimis.

23. Neversti vaiko prie valgio. Jei tankiai atsisako, tada reikia kreiptis prie gero gydytojo.

DARBŠČIOS IR TINGINĖS MERGAIČIŲ PAVEIKSLAS.

Sunku būtų duoti visapusiškas darbščios ir tinginės mergaičių gyvenimo vaizdas. Vienok čia gelbsti vo-

kiečių beletristo Bruder'o Grimm'o apysaka "Frau Holle", kur vaizduojami jo dviejų mergaičių tipai gali būti pilnais darbščios ir tinginės mergaičių paveikslais. Tiesa, visa rašoma fantastingos apysakos formoje, tačiau ir apysakos, ypač žymių rašytojų, nėra rašomos betiksliai. Jos tankiai ko- nors pamokina, tik skaitant jas reikia giliai įsismelkti jų turinį.

Vienuose namuose gyveno našlė. Ji turėjo dvi dukteri: viena buvo graži ir darbšti, kita-gi biau ir tinginė. Pastaroji buvo jos tikroji duktė, o pirmoji — podukra. Tingiąją mergaitę našlė labai mylėjo. Darbščioji-gi buvo labai paniekinta ir apleista. Ji viena turėjo atlikti pačius juodžiausius namų darbus, kuomet tikroji duktė sėdėdavo bei gulėdavo ir, apskritai, "ponaudavo." Vargšė našlaitė tankiai turėjo ant didelės gatvės prie šulinio sėdėti ir be atvangos verpti, kad net kraujas iš sužeistų nuo verpimo jos pirštų trykšdavo.

Kartą verpdama mergaitė visą špulę krauju aptaškė ir pasilenkusi šulinin norėjo ją nuplauti. Špulė iškrito iš rankų ir nuskendo. Mergaitė netiek dėl špulės, kiek dėl baimės verkė ir nežinojo ką daryti. Verkdama nubėgo pas pamotę ir gailiai skundėsi savo nelaimę. Pamotė, vietoj nuraminimo barė ir visaip ją koliojo. Griežtai reikalaujant ištraukti špulę mergaitė nuėjo atgal prie šulinio ir, nebesurasdama kitos išeities, šoko į šulinį špulės ištraukti. Vandens buvo daug ir ji greit nugrimzdo dugnan ir neteko sąmonės.

Atsipeikėjusi ji pasijuto esanti vienoj labai gražioj pievoj: saulutė švietė ir daug gražių gėlių žydėjo. Eidama per pievą ji prisiartinė prie vieno pečiaus, kuriame kepė daug kepalų duonos. Priėjusi ji išgirdo balsą:

“Ak! Trauk mane laukan, kitaip sudegsiu. Esu jau senai iškepusi.” Mergaitė tuojuo ėmėsi darbo ir, bežiurint, visus kepalus duonos iš pečiaus išėmė.

Eidama toliau, ji priėjo obelę, ant kurios buvo daug obuolių. Obuoliai šaukė: “Purtink obelę, mergaitė, purtink, nes visi ganėtinai esame prinokę!” Mergaitė ėmėsi darbo—tol purtino medį, kolei neliko ant jo nei vieno obuolio.

Tą atlikusi, ji ėjo toliau. Galop priėjo vieną mažą namelį. Pro langą žiūrėjo labai sena moteriškė. Tai buvo žynė (burtininkė). Ji turėjo didelius dantis ir išrodė labai baisi. Mergaitė norėjo bėgti, bet senė pradėjo ją šaukti: “Ei, mergaitė! mergaitė! Nebijok manęs, mieloji! Pasilik pas mane. Kada tu visus mano namuose darbus gerai atliksi, tau gerai klosis ir busi laiminga. Tik tu turėsi išidėmėti tai, kad man lovą gerai pataisytum ir taip išpurtintum, kad plunksnos, kaip snaigės, lėkiotų. Aš esu moteriškė Hola.”

Išidrasinusi mergaitė sutiko pasilikti jos tarnaitę. Palikus tarnaitę ji rupinosi visais savo ponios patogumais ir stengėsi visuomet ją patenkinti. Užtat jos gyvenimas prie burtininkės buvo labai laimingas: negirdėjo nei vieno pikto žodelio. Valgė ką tik norėjo. Čia ji nebekentė žiaurios pamotės koliojimų ir nebematė rustaus pilną pikčio veido.

Po kiek laiko nusibodo mergaitėi gyventi pas Holą. Išsilgo namų. Delto kartą ji pareiškė savo poniai norą grįžti į gimtinį namelį. Hola prielankiai atsakė: “Kadangi taip ilgą laiką man ištikimai tarnavai, negaliu priešintis tavo norams. Tegul Dievas laimina tavo kelionę.”

Pasakiusi tai, paėmė savo ištikimą tarnaitę už rankos ir vedė pro dide-

lius vartus. Vartai buvo atidaryti. Kada ji praėjo pro vartus, pradėjo kristi šviesūs aukso pinigėliai ir spindančios žvaigždėlės. Gi visas auksas pasiliko ant jos bekabęs. Hola tarė:

“Tatai apturėjai tu, vien delto, kad darbšti ir ištikima buvai.”

Paskutinį pasakius žodį, Frau Hola sugrąžino mergaitei špulę, kuri buvo įkritusi į šulinį.

1) Vokietijoje daugelio ukininkų duonkečiai pečiai yra statomi toli nuo trobėsių — laukuose.

Po to vartai užsidarė ir mergaitė atsirado ant šio pasaulio, netoli savo pamotės namų. Kada ji įėjo kieman, ant šulinio stovėjo gaidys ir šaukė: “Ka-ka-ri-ku-u, mūsų auksinė mergaitė vėl yra čia!” Kadangi ji taip labai auksu žibėjo, labai maloniai buvo pamotės priimta, o mergaitė viską išpasakojo, kaip ji laimingai gyveno ir auksu liko apdovanota. Visą tai girdėdama pavydi pamotė įsigėdė ir savo tinginę tukterį panašiai laiminga padaryti. Ji liepė jai veikti visa tai, ką veikė darbščioji mergaitė: turėjo ant šulinio sėdėti ir verpti. Kad špulę padarius kruvina, ji persidurė pirštą ir tuo krauju aptepė špulę. Po to metė ją į šulinį ir pati, nieko nelaukdama, paskui ją išoko.

Kaip darbščioji mergaitė, taip ir tinginė atsidurė ant gražiai žaliuojančios ir labai kvepinčios pievos ir ėjo tuo pačiu takeliu.

Kada priėjo prie duonkepio pečio, duona ėmė šaukti: “Imk mane laukan, imk mane laukan, kitaip sudegsiu!” Tinginė atsakė: “Mane laukia laimė ir linksmybė. Nenoriu čia sustoti,” ir nužingsniavo toliau. Priėjo obelę, ant kurios obuoliai šaukė: “Purtink obelę, purtink, mes visi esame ganėtinai prinokę!” Tinginė atsakė: “Man purtinant jus galite ant galvos užkristi” ir nuėjo toliau.

Kada ji priėjo Frau Holos namus, visai nenusigando ir nebijojo, nes apie žibančias moteriškės akis ir labai didelius dantis jau buvo girdėjusi. Nieko nelaukdama ji ir prisiartinė. Burtininkė, nepažindama tikrojo mergaitės veido, priėmė už tarnaitę.

Pirmą dieną tinginė del gobšumo ir prievartos buvo darbšti ir pataikavo burtininkės norams. Antrąją dieną ji pasidarė tingesnė. Trečią dieną dar labiau. O ketvirtą dieną jau visai nebenorėjo keltis. Burtininkė supyko ir tinginę atstatė. Tinginė džiaugėsi ir manė, jog dabar jau pradės kristi aukso pinigai. Tačiau kitaip atsitiko.

Burtininkė piktai ją vedė pro vartus ir, kada pravedė, vietoj auksinių pinigėlių bei žibančių žvaigždėlių, iškrito ant jos visas katilas juodos ir baisios tešlos.

“Tai atlyginimas už tavo tarnystę,” — pasakė burtininkė ir smarkiai uždarė vartus. Eina tinginė į namus visa juodoje tešloje, o gaidys, stovėdamas ant šulinio ir matydamas bauriai suterštą mergaitę, rėkė: “Ka-ka-ri-ku-u, mūsų purvinoji mergaitė vėl yra čia!”

Toji tešla ant tinginės mergaitės pasiliko tol, kol ji gyveno. G. V.

Iš Sveikatos Išdo Visiems Naudingi Patarimai.

A. SKINDERIS.

(Tąsa).

NUODAI.

Labai dažnai atsitinka užsinuodijimai, ypač tarp mažų vaikų. Kodel? Todel, kad vaikai deda į burną viską, kas tik į jų rankas patenka. Taigi reikia nuo mažens persergėti juos, mokinti ko negalima valgyti ir laikyti burnoj, kas gali jų sveikatai kenkti.

Priminkime svarbiausius iš paprastų nuodų. Visų pirma nuodingi yra kal-kurie sugedę valgiai. Prie jų priklauso: mėsa sergančių gyvulių (karbunkulas, įnosės ir t.t.). Toliau virta mėsa, turinti savyj labai kenksmingo mums kirmino, soliteriu vadinamo, gyvius, taipgi kiaulieną mėsa, užkrėsta mažais kirminėliais — trichinomis. Pagaliau sugedusi mėsa, taipgi labai kenkia žmogaus sveikatai.

Dešros pasidaro kenksmingos iš persėnimo ir sukartimo; jose atsi-

randa nuodai, kurie mirtinai gali žmogų užmušti.

Ir duona gali būti nuodinga, jeigu yra kepta iš rugių, kuriuose esti daug skalsių; arba, jeigu yra supuvusi ir supelėjusi.

Be to, labai nuodingi yra dažai, kuriais dažomi vaikų žaisleliai; iš jų visų kenksmingiausi yra žali dažai.

Daug kenksmingų nuodų randasi tarpe augalų, kuriuos vaikai ant kiekvieno žingsnio sutinka ir žaidimui gali pasiimti. Tokių augalų pavyzdžiui, durnaropė auganti patvoriais, paskui drignės su gelsvais žiedais, iš vidaus juodomis juostelėmis pagražintos, kurios po žydėjimo palieka vaisių; juose noksta mažos sėklelės labai panašios į aguonas. Vaikai, manydami, jog ištikrųjų yra aguonos, suvalgo jas ir užsinuodija. Kiauluogė arba karklavija rudenyj žydi baltas žiedais; uogas turi apskritas juodas.

Miškuose galima rasti vilkvyšnes, kurių vaisiai panašūs į vyšnes, tik juodos spalvos. Vaikai, manydami, jog tai tikrosios vyšnės, valgo jas ir užsinuodija. Vieną kartą Paryžiuje 14 vaikų numirė vien tik uogų pri-valgę.

Tarp daugelio kitų nuodingų au-galų paminėsime dar aguonas.

Prinokusios aguonos nėra kenks-mingos; atpenč, vartojame su noru jas prie kleckų, pyragų ir kitų val-gių. Bet užtat labai nuodingos yra nuovaros iš neprinokusių aguonų. O neišmintingos motinos tankiai duoda vaikams tuos nuodus, idant geriau miegotų.

Pagalios tarp augalų nuodingi yra kai-kurie grybai. Todel gaminti gry-bus valgiui gali tik tie, kurie juos pažįsta.

Iš nuodų dar reikia paminėti seilės pagedusio šuns, sergančio įnosėmis arklio ir gyvatės dantyse nuodai. Tie visi nuodai labai gali kenkti sveika-tai, jei papuls į mūsų kraują; nuo sergančio viršminėtąja liga arklio galima susirgti, jeigu prisiartinsime prie jo. Taipgi puvantis žmogaus ar gyvulio kunas labai kenkia mūsų organizmui ir gali būti priežastimi mirties, jeigu nebus gydytojo pa-gelbos.

Iš mineralinių nuodų labai pavojingas yra grišpalas, kuris susidaro iš vario ir kokios-nors rugšties. Švei-carijoje buvo atsitikimas, kad visi susirgę vestuvėse dėl to, jog varinis indas, kuriame virė sriuba, buvo pra-stai išbaltintas.

Taipgi labai pavojingi yra įvairūs nuodai, kuriuos taisoma pelėms ir žiurkėms nuodyti. Reikia visados at-minti, kad tokius nuodus nelaikyti vaikų akyvaizdoj, nes jie, palikę vie-ni, gali labai greitai užsinuodyti.

ANTRA DALIS. GĖRALAI.

Vanduo.

Be įvairių valgių, kuriuos aukščiau minėjome, mūsų kunas reikalauja dar ir gėralų; nors mums ir išrodo, kad kunas susideda iš kietų dalių, kaip: kaulai, oda raumenys, gislos, bet visos jos talpina savyje įvairius skystimus, kaip kraują, vandenį ir t.t. Vieno vandens kunas suaugusio žmogaus turi 58 dalis ant 100; o pas mažo vaiko daugis vandens daeina iki 66 dalių ant 100.

Vanduo randasi kraujuje, raume-nyse, kauluose, bendrai visose daly-se mūsų kuno. Taigi nieko stebėtino, kad kunas žmogaus reikalauja daug vandens; daug jo reikalauja, bet daug ir išėikvoja. Vanduo sunkiasi be paliovos iš kuno žmogaus, su pa-gelba inkstų; jie paliuosuoja kraują nuo suteršto vandens, šlapumu va-dinamo. Kvėpuodami taip-pat eikvo-jame vandenį, nes su iškvėpuotu oru išeina ir vandens, apie ką galime persitikrinti, jeigu papusime ant sti-klo arba veidrodžio, jis tuoj apsi-dengs mažais vandens lašeliais, arba rasa. Pagalios vanduo išeina iš ku-no per orą prakaito pavidale. Ap-skaityta, jog per odą suaugusio žmo-gaus per dieną išsisunkia nuo 2 iki 3 svarų vandens. Tas daugis, žino-ma, priklauso nuo metų laiko, apda-ro, darbo ir t.t. Juo žmogui šilčiau, ar tai per vasaros karščius, ar tai nuo sunkaus darbo prie ugnies, tuo daugiau jis prakaituoja; o kad tą nuostolį (vandens) papildžius, jis tu-ri gerti vandenį.

Žmonės, kurie delei ko-nors ilgą laiką buna nevalgę ir negėrę, pasa-koja, jog gėrimas taip-pat yra reika-lingas, kaip ir valgymas. Jeigu žmo-

gus nevalgo ir negeria, tai po 5-6 dienų miršta; bet jeigu prisilaiko tik nuo valgio, bet geria vandenį, gali išlaikyti gyvybę kur-kas ilgiau.

Vienas anglas (farmeris) tyčia nevalgė per 6 savaites, norėdamas persitikrinti, ar gali žmogaus kunas išbuti per tiek laiko be valgio. Gėrė vien tyrą vandenį ir laimingai sulaukė galo šeštos savaitės; neteko tik keliolikos svarų kuno svorio.

Tyras vanduo neturi nė skonio, nė spalvos. Bet kadangi jame ištirpsta įvairūs mineralai, kaip: druska, kalkės, geležis, siera, tai jis bėgdamas žemėje, visuomet mažiau ar daugiau įgauna tų mineralų ir per tą laiką tampa labai sveikas ir gydo kai-kurią ligą.

Tokie gydantieji vandenys randasi daugel vietų. Yra ir Lietuvoje, pavyzdžiui, Druskininkuose, Pasvalyje ir t.t.

Be to vandenį taip-pat yra oras. Tą pastebėsime kai-kurį laiką palikę stiklinę pripiltą vandens. Tie šviesos burbuliukai, kurie pasirodo vandenį stiklinėje, yra oro dalelės. Virintas vanduo, iš kurio oras yra išėjęs, nėra skanus gerti.

Vanduo, bendrai, buna kietas ir minkštas. Upių vanduo, arba lietaus yra minkštas, o šulinių — kietas. Kietas vadinasi delto, kad turi savy daug ištirpintų mineralų (kalkių, gipso).

Gėrimui geriau vartoti kietą vandenį, nes jis, nors ir nesti skanus, bet yra sveikas.

Niekados neprivalome gerti vandenį iš prūdų ir grabių, nes tokiam vandenį yra milijonai smulkgaivalių, kurie ten gema, auga ir gaišta, labai užteršdami vandenį, taip, kad jis tampa nuodais.

Be to, stovinčiame vandenyje yra daug kirminų gyviai, kurie, ypač soliterio, gali ant visados mums ramybę atimti.

Pažinau vieną žydę, kuri turėjo soliterį, nors kiaulienos niekad nevalgė. Taigi gavo jį iš suteršto vandens.

Lietaus vanduo ir-gi nėra tyras, nes ore susimaišo su dulkėmis ten esančiomis ir kartu su jomis įgauna nemažą bakterijų, kurios po orą skraido.

Iš to matome, kad minkštas vanduo geras tik skalbimui, o jeigu norime jį gėrimui vartoti, tai privalome perkošti per smėlį ir anglis; tokiu būdu galima nuo vandens atskirti visus užteršimus, kurie pasiliko smėlyje ir anglyse.

Labai nesveika, jeigu kas žiemos laike geria vandenį su ledais. Toks vanduo atšaldo vidurius ir kenkia žmogaus sveikatai, labiau jei žmogus buna sušilęs.

Tą, kas yra pasakyta apie gėrimą vandens, reikia atminti slaugant ligonius ir auginant vaikus. Jiems reikia duoti virintą vandenį arba kad ir nevirtą, bet tyrą ir kiek pastovėjusį.

Išklausykime Prašymą.

Žemiau dedamas prašymas yra neturtingos mergaitės moksleivės, kuri lanko Telšių (Lietuvoje) gimnaziją ir trokšta ją baigti. Bet kadangi sunki materialė padėtis siekia ranka jai sutrukdyti mokslą, ji šaukiasi sąjungiečių pašalpos. Iš laiško numanu, kad p. M. Kubilaitė nori įstoti Šv. Kazimiero Seserų Vienuolynan. Mums-gi sąjungietėms nereikia nei aiškinti, kokį svarbų ir kilnų darbą dirba seselės Kazimierietės.

Sušelpdamos šią moksleivę, atliksime didellai naudingą darbą, nes ji, baigusi mokslą ir įstojusi Šv. Kazimiero Seserų Vienuolynan, dirbs Tautai ir Bažnyčiai.

Taigi kuopos ir pavienės narės prašomos paaugoti šiam geram tikslui. Aukas prašau siųsti Centro Raštininkei, pažymint, kad tai skiriamos moksleivei Kubilaitėi sušelpiti.

M. Jokubaitė,

M. S. Centro Pirm.

PRAŠYMAS.

Nuolankiai prašau suteikti man šiame sunkiame gyvenimo momente medžiaginės paramos, nes visa širdžia trokštu užbaigti gimnaziją, kad vėliau galėčiau būti tikrai naudinga Dievui ir Tėvynei. Ir jau vos dvejetas metų beliko mokintis, tuo tarpu medžiaginis skurdas nebeleidžia, naikindamas kas kart labiau fizinę jėgą. Mat aš iki šiol ėjau mokslą tik iš savo uždarbio, kadangi jokio globėjo ir padėjėjo neturėjau, apart Dievo. Mamutė yra mirus, tėvelis senas ir neturtingas, taip kad medžiaginiai visai man padėti negali ir lieka vienai savas vargelis vargti. Viskas gerai sekės ir mokslas ir uždarbio turėjau ir šiaip-taip pragyvenau. Bet gyvenimas parodė, kad kartu dirbti ir mokintis negaliu — vienam ar antram, t. y. pašaliniam darbui ar mokslui turiu tarti sudiev. Gydytojas pripažino, kad tokiose aplinkybėse mokintis visai negaliu, jeigu nenoriu prarasti sveikatos.

Norėdama nusistatyti ką toliau turiu veikti, kreipiausi, prašydama patarimo, į savo pažįstamą p. Barborą Tumaitę, kuri man patarė prašyti pagalbos A. L. R. K. Moterų Sąg-os. Pildau jos patarimą. Su vaikišku pasitikėjimu kreipiuosi į Jumis, Ger-

biamosios, su prašymu. Gelbėkite jauną sielą, ištroškusią šviesos ir visiškos Dievui tarnystės. Neleiskite pražudyti sveikatos, be kurios negalėsiu būti ir tikra Dievo tarnaitė, ar apleisti mokslą, kuris padeda tikrai norinčiam žmogui kas kart labiau darbuotis, o vėliau ir kitus dorinti! Aš gi amžinai busiu dėkinga, ir jau šiandieną tariu iš anksto gilų ir širdingiausį ačiū! Tariu ačiū jau už tą vieną, kad esate pasiryžusios šelpiti vargšes lietuaites, kurioms nepaprastai sunku įgyti mokslas.

Dievas telaimina Jūsų darbus!

Su giliausia pagarba

M. Kubilaitė.

Telšiai, 28-VIII-23 m.

RUDUO.

“Ui...i...!” sušvilpė rudens vėjas. “ruduo, ruduo” ir nulėkė švilpdamas per laukus.

“Ui...i...!” atkartėjo miškai, krumai ir smarkiai sudrebėjo. Visa gamta nuliudo: dangus apsiniaukė, saulė, nusiuntusi žemėn paskutinį karštą spindulį, pasislėpė už debesų. Ji suskubo paslėpti savo skaistų veidelių pilko, migloto rudens.

O ruduo drąsiai žengia pirmyn; jis tiesia savo galingas rankas ir visa glaudžia prie šaltos krutinės.

Nusigando gėlės, jausdamos artimą pražutį, nuleido painias, žydingas galveles. Joms gaila saulytės spindulį, gaila, gaila žydingos jaunystės, saldžių svajonių, sapnų.

Dar jos nori gyventi, gyventi.

Bet jau palietė jas šalta rudens ranka, mirtis pabučiavo ir, vos pratarusios pasauliui liudną “Sudiev!” — miršta.

O ten, toliau stovi ažuolas plačiasakis ir mąsto. Mąsto jis apie lai-

mingas praeities dienas, apie tuos tylius, ramius vakarus, kada jo viršūnėj lakštutė čiauškėjo, o jis jos klausė, klausė... Koks jis tuomet buvo laimingas!

O dabar? Vienas... Jau nebelanko jo sparnuoti giesmininkai, tik plikos šakos linguoja nuo vėjo...

Beširdis ruduo išplėšė jo laimę...

Liudniau sudejavo vėjas ir ažuolo šakos smarkiau sudrebėjo.

O ruduo jau puošia laukus baltas žvilgučiais... Asė.

❖❖ VAIKU DARŽELIS. ❖❖

KUČIOS.

Artinosi Kalėdos.

Galiaus atėjo Kučių diena, bet kažkokia liudna ir ukanota.

Pilkas rankas tiesėsi žeme, spietėsi į kamuolius ir kilo aukštyn. O ten, aukštai, daugiau uko jau nereikėjo, nes ir taip per suplaukusias debesų vilnis neprasiskverbė nei vienas saulės spindulėlis, nei vienas pluoštelis dangaus mėlynės.

Liudna ir ukanota buvo ant žemės, bet rengimasis prie didelės šventės ėjo paprastu budu.

Tik retkarčiais vienas, kitas, pakėlė aukštyn akis prabildavo.

—Kad jau nors šiek tiek prasiblaivintų.

Ypatingai skundėsi vaikai, kad liudna be saulutės.

—Sulaukus vakaro, mums nei žvaigždutės nesužibės, — visi dejavo ir gailėjosi.

—Kad nors viena, vienutėlė pasirodytų.

—Arba kad nors žinotumėm, kada lemputes, žvakutes ant eglutės uždegti.

—Ak! Žvaigždutes, žvaigždutes! pasirodykit mums vakare. Saulute! pravaryk tuos pilkus debesis, — prašė vaikai.

Per ukus, per tamsus debesis siekė saulutę ir žvaigždės tie vaikų prašymai.

—E-e, ką ten, nekreipsime dėmės — kalbėjo savo tarpe žvaigždės. — Vienos Kučios gali ir be mūsų apsieiti. Nei nemanykime pasirodyti. Kiekvienam reikalingas poilsis. Juk tai nelengvas darbas leisti iš tokios tolumos šviesą žemei. Tegų pabandytų žmonės tokias keliones. Griežtai nutarkim šiandie visai nesirodyti, nes kas-gi palieps mums veržties pro taip tvirtus ukus, debesis?!

O geroji saulutė ar nepradės prašyti:

—Nesipriešink, mano žvaigždutės! Tiek laiko galėjote sveikos šviesti, pašvieskit ir šiandie.

—Taigi ne! Apseis ten ir be mūsų. Gal net nesame būtina ten reikalingos?

—Vienok, girdite, kaip prašo jusų.

—Tai taip tik iš įpročio.

Į tai vėl atsiliepė saulutė:

—Taigi, ką darysime?... Žinot ką, aš pasidarysiu kelius mažus spindulėlius, tegų pažiuri, kas dedasi ant žemės. Sugrįžę papasakos mums viską. Pamatysim tada, ar reikalingos jus, ar ne.

Žvaigždės sutiko. Trys saulės spinduliai tuojaus prasiskverbė pro debes ir nusileido ant žemės.

Vienas jų per didelį langą įėjo į didelį kambarį. Vidury stovėjo eglaitė, kuri buvo papuošta įvairiais žibučiais ir saldainiais, pyragaičiais, obuoliais, riešutais nukabinėta, kad net šakos jos linko.

Kokia malonaus veido panelė davinėjo vaikams dovanas.

— Ačiu! Ačiu! — buvo girdėtis iš visų pusių.

Stebėtinas vienok dalykas! Nei vienas vaikas nevalgė padovanotų dovanų. Retkarčiais tik tai vienas, tai kitas krimstelėdavo saldainį arba riešutą. Visa-gi kitą kiekvienas dėjo į kašelę, kurias su savim buvo atsi-nešę.

— Valgykit, mano vaikučiai, valgykit, — prašė panelė.

— Ačiu! Ačiu! Valgysim, bet pas-kui, namie su tėtušiu ir mamyte, kaip tik sužibės ant dangaus žvaigž-dutė, — sakė vienas po kito.

— O aš savo broliukams parengsiu eglutę ir papuošiu ją tomis dovano-mis, — girėsi vienas vaikas.

— Mes taip-gi vieni nevalgysim sa-vo saldainių ir pyragaičių. Sudėsime visi po truputį ir nunešim Kazelių Juozukui ir Franutei, kurių dar ne-senai mirė mamytė. Tik kad nors viena žvaigždutė vakare pradėtų pro debesis mirkčioti, nes kas tai būtų per vakarienę, linksmumas, nema-tant nei vienos žvaigždutės.

Taip kalbėjo vaikai. Girdėdama tai panelė džiaugėsi ir jautėsi labai laiminga. O saulutės spindulėlis, net drebėjo iš susijaudinimo.

Kitas saulės spindulėlis nubėgo į didelį miestą ir pažvelgė į vieną krautuvę, pilną eglaičių, neapsako-mą daugybę visokių žibučių, padabi-nimų ir įvairiausių žaislų.

Minios žmonių sukinėjosi apie sta-lus, kimšosi kits pro kitą, stumdė-si. Tame kurtame krautuvės užėsy kiekvienas ieškojo, žiurėjo, kurie čia gražesni žibučiai, papuošalai, žaislai, žaisleliai.

Viename krautuvės gale it miškas žaliavo nesenai nukirstos ir čia at-gabentos jaunos eglaitės.

— Na, Reniutė, išsirink eglę, ko-kia labiausia tau patinka, — priėjusi kokia tai ponia tarė savo dukrelei.

— Mamute, ar ištikrųjų aš galiu iš-sirinkti?

— Ištikrųjų, dukrelė! Žinai-gi, kad leidžiu tau nusipirkti dvi egluti: vie-ną sau, kitą tiems vaikams, kurie tankiai pas tave į svečius ateina. Na, rinkis-gi, skubink, nes daug dar ki-tokių reikalų turime atlikti.

— Mergaitė nieko neatsakė. De-gančiomis akutėmis žiurėjo į mišką eglaičių. Per jos veidą, kaip per tyro dangaus mėlynę debesėliai,ėjo ir ge-so raudonumas.

Kas nors įstabaus gero turėjo dė-tis jaunoje jos širdelėje, kuri smar-kiai plakė po šiltu aksomo švarkeliu

— Skubink-gi, Reniute! — pakar-tojo motina.

Mergaitė kruptelėjo ir paklausė:

— Mamute, kiek tas viskas kai-nuos?

— Daug, dukrelė, netoli 20 dol.

— Tai ištikrųjų tiek, kiek Marytės tėvelis per savaitę uždirba. Šiandie jis serga. Mamutė, geriau nepirkime sau didelės eglutės ir daug žibučių, o vietoj to, nupirkime Marytei dova-nų. Ak! kaip linksmas tada bus Ku-čių vakaras! Kuomet žvaigždutės pasirodys ant dangaus, aš su mam-yte nueisiu pas Marytę ir nunešiu jai dovanų. Teisybė? Tik žiurėk, žvaig-ždutės, nepasivėlink šieandie suži-bėti.

Motina su dukrele linksmos grįžo namo.

Ar tai šaltis, ar tai saulės spindulėlis raudonai nudažė mergaitės veidukus, — sunku būtų pasakyti. Bet kad veidukai buvo raudoni, kaip žydinčios rožės, ir akys žibėjo kaip dvi žvaigždutės, tai aiškiai matėsi.

Trečias saulutės spindulėlis pasuko į priemiestį ir pro mažą langelį pažvelgė menkos grinčiutės vidun.

Švaru buvo, vienok neturtinga, kaip neturtinga. Prie lango tarškėjo siuvamoji mašina. Pasilenkus, susikuprinus prie jos sėdėjo moteris, tankiai atsitiesdama ir šluostydama prakaitą.

Stebėjosi saulutės spindulėlis. Grinčiutėje buvo šalta. Nuo ko-gi jai veržėsi tas prakaitas ant veido ir rankų?

Sustojo mašina. Atsitiesusi moteris liudnai prabilo:

—Jau tamsu. Veltui skubinau. Maniau, baigsiu darbą, gausiu užmokestį ir nors silkę Kučioms nupirksiu. Dabargi vargšas mano Jonukas alkanas turės gulti. Vargšas Jonukas!

Paskutinius žodžius ištarė daug garsiau. Net aidas nuėjo.

Prie jos kelių klupojo vaikelis, kuris tik ką buvo įbėgęs.

—Taigi ne vargšas, — sušuko vaikutis. — Ir mamytė ne vargšė ir Kučias turėsim! turėsim! Matote, mamyte, tame ryšulėly yra silkų, žirnių, miltų ir kitokių valgomųjų daiktų. Viską nupirko Jonukas, taip, pats vienas Jonukas, už tuos pinigus, kuriuos mamytė jam mokyklon einant duodavai, kad nusipirktų sau pyra-

gaičių. Mamytė, neverk-gi! Tuoju bus linksmas, nes ir malkų turime pečiui pakurti. Kad tik greičiau sužibėtų ant dangaus žvaigždutės!

Vaikutis pridėjo savo veiduką prie lango stiklo.

—Laukiame, tavęs žvaigždute, laukiame! — sušuko. — Mamytė manė, kad vakare bus ašaros, ištikrųjų-gi ne! Bus džiaugsmas ir juokas... juokas... Na tiktai sužibėk žvaigždute, tik greičiau prasimerk, greičiau negu mamytė uždegs lempą.

Sugrįžo visi trys saulės spindulėliai ir papasakojo kiekvienas, ką matė ir girdėjo ant žemės. Dabar įspėkite, vaikučiai, kas atsitiko?

Niekuomet dar žvaigždelės nešviete taip aiškiai, taip skaisčiai; niekuomet dar taip gražiai nemirksėjo, taip maloniai nesijuokė žemei, kaip tą Kučių vakarą.

Vertė Z. S.



MOTERYS BE ŠALIES.

Rugsėjo 22 d. sukako metai nuo priėmimo "Cable" akto, kuris duoda atskirą pilietybę Amerikos moterims. Bėgyje dvylikos mėnesių sunku buvo patėmyti to akto pasekmes. Nors aktas teikia Amerikos moterims daugelį progų, bet apsunkina svetur gimusias.

Su pavasariu ir kelionėmis užjūrin, iškilo daug problemų su pasporais, kurie įerzino ne tik Valstijos Departamentą, Washington, bet ir įvairių Europos šalių konsulatus. Naturalizuotas Amerikos pilietis, kuris vedė ateivę po rugsėjo 22 d., 1922 m., ir kuris ketino praleisti atostogas Europoje, arba pašaukti su reikalu grįžti į jo žmonos šalį, rado, jog kuomet jis galėjo gauti pasportą, jo žmona negalėjo jo vartoti ir negalėjo gauti sau viena.

Laiminga ateivė, kurios tėvynė yra Francija, Lenkija, Italija, Šveicarija ar Danija. Tų šalių įstatymai yra tokie, kad jeigu tų šalių pilietė išteka už ateivio, ji pasilaiko savo originalią pilietybę. Tik tuomet pameta, kuomet priima pilietybę savo vyro. Didžioji Britanija, Vokietija, Finlandija, Čekoslovakija, Švedija, ir daugelis kitų šalių, turi tokius pilietybės įstatymus, kad kuomet moteris išteka už ateivio, ji pameta savo pilietybę ir ima vyro pilietybę. Bet sulyg naujo "Cable" akto, ištekejimas už Amerikos piliečio, to piliečio žmonai neteikia Amerikos pilietybės ir todėl daugelis ateivių, kurios išteko už amerikiečių po rugsėjo 22 d., 1922 m., dabar yra "moterys be šalies."

Vokietija ir Švedija išduoda specialę keliavimo popierą. Vokietija

turi "Personalausweis" (identifikacijos kortelę), su kuria vokiečiai gali keliauti į Vokietiją. Švedija išduoda "Passintyg". Kortelė turi visas informacijas apie gimimą, kelionės tikslą, identifikacijos ženklus ir leidžia keliauti į Švediją. Anglijos valdžia turėjo tiek daug visokių atsitikimų, jog dabar siunčia kabelį į naminių ofisą, pranešdami apie kelionės tikslą. Jeigu naminis ofisas mano, jog viskas tvarkoj, autorizuoja Anglijos konsulį šioje šalyje išduoti pasą.

Suvienytų Valstijų imigracijos įstatymai duoda pirmenybę Amerikos piliečiams. Praeityje, ateivio pilietybė automatiškai davė pilietybę jo žmonai ir jo vaikams gyvenantiems Suv. Valstijose. Jeigu šeimyna pasiliko sename krašte, galėjo atvažiuoti į Suv. Valstijas ir buvo įleisti dėl tėvo pilietybės, nors motina nemo-kinta ir jos šalies kvota išbaigta. Sulyg naujų reguliacijų yra kėblumų. Dabartiniu imigracijos kvotos įstatymu, sunku bus amerikiečiui parsitraukti savo žmoną į šitą šalį, jeigu žmona ateivė ir jos šalies kvota išbaigta. Kaslink kvotos, pirmenybė duota Amerikos piliečiams, bet mirus naturalizuotam ateiviui, jo žmona negalėtų parsitraukti šeimynos į Ameriką kitaip, kaip tik sulyg kvotos reguliacijų.

Daugelis valstijų skirtumą daro prieš ateivę motiną pensijų reikaluose. Arizonoj motinų pensijos įstatymas sako: "Nepaskirti pašalpos motinai, kuri negyveno valstijoje vienu metų prieš padavimą prašymo dėl pašalpos ir kuri nėra Suv. Valstijų pilietė." Oregon ir Arkansas irgi reikalauja pilnos pilietybės. Illinois,

Minnesota, Montana ir New Yorkas reikalauja, jog aplikantė turi pareikšti norą tapti piliete.

Miesto darbai, kaip tai ofisų prižiūrėtojų ir valytojų, kuriuos atlieka našlės buvusių miestų darbininkų, daugeliuose miestų dabar uždaryti ateivėms Amerikos piliečių našlėms. Darbininkų atlyginimo aktas kaikuriose valstijose sumažina atlyginimą, kuomet darbininkai yra ateiviai.

Neturime statistikų, kurios pažymėtų naturalizacijų sumažėjimą, kai po pasekmę "Cable" akto. Bet galima sakyti, vieton padidėjimo yra sumažėjimas. Praeitais metais New Yorko distrikto naturalizacijos oficerius padarė įdomų apskaitymą tukstančio naturalizacijos atsitikimų. Jis rado, jog ant kiekvieno šimto naturalizuotų, šešiasdešimts buvo vedę vyrai. Tas apskaitymas buvo padarytas prieš priimsiant "Cable" aktą. Reiškia, su kiekvienu šimtu naturalizacijos atsitikimų buvo šešiasdešimts moterų, kurios tapo pilietės su vyro

naturalizacija. Imant šitas skaitlines pamatu ir pritaikinant jas prie skaitlinių del pirmų šešių mėnesių 1923 metų, galima spręsti, jog apie penkiasdešimts tukstančių moterų, kurios, sulyg "Cable" akto, pasilieka ateivės, jeigu jos pačios neišsiima atskirų pilietybės popierių.

Todel padėtis tų tukstančių moterų Suv. Valstijose, kurios ištikro gali būti pavadintos "moterys be šalies", reikalauja apsvarstymo. Daugelis tų moterų nei nežino, jog toks aktas buvo priimtas. Tik kuomet reikalas pakila ir kuomet negali išgauti pasporto arba gauti priklausančią pensiją, tada jos apsipajūsta su aktu. Todel visos ateivės turėtų gerai apsižiūrėti.

Todel moterų organizacijos, kurių narės susideda iš moterų, gavusių Amerikos pilietybę per vyrų naturalizaciją, paaiškinti savo narėms apie tą įstatymą. Tų organizacijų moterys gali daug geriau suprasti, negu Amerikoje gimusios, kaip tas aktas liečia ateives.

KAS SĄJUNGIEČIŲ VEIKIAMA.

CHICAGO, ILL.

Brighton Park.

Gruodžio 2 d. Mot. Są-gos 20-ta kuopa laikė priešmetinį susirinkimą. Iš visų kuopos raportų paaiškėjo, kad komisija kepurinio šokio, kuris įvyks 13 d. sausio, School Hall salėje, deda visas pastangas, kad vakaras pavyktų.

Naujų narių vėjus buvo plačiai apkalbėtas ir visos pasižadėjo kiek galėdamos darbuotis. Vakaras vėjus naudai atidėta vėlesniam laikui.

Nutarta surengti šeimininį susi-

rinkimėlį su užkandžiais 9 d. gruodžio p. Junokienės namuose.

Nutarta po Kalėdų įsteigti vakarinius kursus rankų darbo bei namų ruošos. Kursai bus laikomi iš eilės kiekvienos sąjungietės namuose.

Kuogeriausią pasekmių.

Sekantiems metams valdyba visa pasiliko ta pati, butent: pirm. Z. Sakalienė, pirm. pag. O. Sakunienė, finansų rašt. Z. Junokienė, nutarimų rašt. J. Birgilienė, išdininkė E. Statkienė, išdo globėjos P. Vaicekauskienė ir M. Petrauskienė.

Pušaitė.

BROOKLYN, N. Y.

Spalio 17 d. Apreiš. Pan. Šv. sve-tainėje Moterų Sąjungos 29-ta kuopa laikė mėn. susirinkimą. Tarpe kitų kuopos reikalų buvo išduotas raportas nuo 9-to Mot. Są-gos Seimo. Paaikškėjo, kad rengiant Seimą pelno liko \$29.00. Išrinkta komisija surengimui Rožių baliaus, kuris įvyko 24 lapkričio.

Buvo nutarta vėlesniame laike surengti vakarą su perstatymu.

Sidlaviškė.

CHICAGO, ILL.

"Sibiro žvaigždė."

Pereitame "M. D." numeryje, buvo paskelbta, kad Mot. Są-gos Chicagos Apskričio vakaras įvyksta gruodžio 16 d. Dabar tas vakaras liko nukeltas į antrą dieną Kalėdų, t.y. 26 d. gruodžio. Priežastis nukėlimo tai, kad gruodžio 16 d. Šv. Jurgio parapijoj įvyksta 40 val. atlaidai. Taigi neradus kitos tinkamos dienos, Apskritys neturėjo kito išėjimo, kaip rengti vakarą antrą dieną Kalėdų.

Pasekmės šio vakaro priklausys nuo pačių Chicagos sąjungiečių pasidarbavimo. Jei visos skelbsime, raginsime ir pačios atsilankysime, beabejonės laimėsime.

Apie "Sibiro žvaigždės" veiklą nėra daug ką sakyti. Veikalas gražus ir žavėjantis, tik reikia stengtis, kad visi jį pamatytų. Taigi į darbą Chicagos sąjungietės. Jumyse gludi pasekmės šio vakaro.

Z. S.

CLEVELAND, OHIO.

Po vasaros atstogų, rudeniui atėjus, reikia vėl stoti į darbą. Moterų

sąjungiečių veikimas per vasarą buvo sumažėjęs, bet rudeniui atėjus, prasidėjus Moterų Są-gos vajui, visų smarkumu imasi darbo.

Lapkričio 6 d. laikė mėnesinį susirinkimą, kuriame buvo išduota visa eilė raportų.

Visų pirma pirmininkė Ona Durusevičienė pareiškė, kad kaip buvo nutarta aukoti 100 dolerių Šv. Jurgio bažnyčios naujiems vargonams, jau pinigai priduoti klebonui kun. Vilkutaičiui, už ką išreikšta didelė sąjungietėms padėka. Mišios už sąjungietes ir D. Šerkšnienę buvo spalio 12 d. Ką buvo gėlėms surinkta iš narių per susirinkimą 7 dol. papuošimui bažnyčios per 40 val. atlaidus, priduta seserei, už ką prišūsta padėka. Be to šiame susirinkime paskirta Šv. Jurgio parapijos bazarui 15 dol.

Amžinojo Rožančiaus draugija deda pastangas, kad įtaisius mokyklai "lakerius". Tuo tikslu kreipėsi prie sąjungiečių, kurios iš išdo paskyrė 5 dol. ir iš narių surinko 3 dol. Viso 8 dol.

Apie vajų.

Pirm. O. D. pakalbėjo apie vajų. Ragino nares stoti į darbą, kad kiekviena prirašytų kas mėnuo nors po vieną naują narę. Ji pati prirašiusi vieną naują narę. M. Muraškienė prirašė 7 nares ir pareiškė, kad varysis iki šimtinės. Kas ją "subytins?" Kitos ir-gi prirašė po vieną. Kad vėjus gerai pavyktų, nutarta surengti šeimynišką vakarėlį ir gėlių puotą. Z. Bartkienė pažadėjo nupirkti gražiausią rožę už dolerį tai, kuri daugiau prirašys narių. Surengimui šio vakaro išrinkta komisija, kurion įėjo S. Mušinskienė, Z. Bortnikienė ir A. Kančienė. Galima tikėtis gražaus pa-

silinksminimo ir pagerbimo naujų narių.

Rengiamojo teatro Šv. Jurgio parapijos naudai komisija: E. Žitkiutė, S. Greičienė, P. Štaupienė pranešė, kad jau mokinasi "Fabijolą", kurį vaidins Advente. S. Greičienė prisižadėjo išmokinti angelų chorą.

Rengiamojo koncerto Clevelando solistėms komisija: P. Štaupienė, Petraitienė ir V. Šukienė pranešė, kad lankėsi pas p.p. Čižauskienę ir Greičienę, kurios mielai noru sutiko dalyvauti, tik vėlesniame laike, ne taip greitai. P-nios Bukauskienės kol-kas negalėjo matyti.

P. Glu-nė, rašt.

GRAND RAPIDS, MICH.

Negaliu praleisti nepranešus keletą žodelių iš Moterų Sąjungos veikimo. Kaip kitur, taip ir Grand Rapids'e Moterų Sąjungos 42 kuopa gražiai darbuojasi.

Neseniai čia susitvėrė Moterų Sąjungos choras, prie kurio priklauso sekančios sąjungietės: M. Giedrienė, pianistė ir vedėja; choristės: M. Paurienė, S. Červinskienė, S. Lutkevičienė, M. Medelinskienė, E. Misuvienė, K. Dedinienė, O. Kizlaitienė, O. Šližaitė, L. Abromaitukė, A. Abromaitukė, S. Grigaliunienė, K. Sijauskienė, A. Bagdonienė. Toliau skaičius chorisčių be abejo padidės.

Lapkričio 4 d. Moterų Sąjungos kuopa buvo įrengus vakarą.

Pirmiausia choras padainavo "Sveiki broliai dainininkai" ir "Vargdienėlės dainelė".

J. Dedinutė padainavo solo, M. Giedrienė pianu skambino. Paskui abi paskambino duetą. M. Vaivodukė padeklamavo eiles. Po to vėl choras padainavo "Ilgu, ilgu man ant svieto" ir "Atneša diedas kukulių vie-

drą", o Vaivodukė padeklamavo. Ant galo vaidinta komedija "Ubagų Akademija ir Balius".

Visi savo užduotis labai gražiai atliko.

Žmonių buvo pilna svetainė, kad net visiems nebuvo gana sėdynių. Po programo buvo šokis. Pelnė liko daug.

Net malonu buvo, kad visos sąjungietės išvien darbavosi. Vienos rengė vakarą, kitos pardavinėjo iš anksto bilietus. Žodžiu, nebuvo narės, kuri nebutų prisidėjus prie darbo.

Dabar yra paskirta mūsų gerb. klebono kun. Dėnio, kad į naują bažnyčią Moterų Sąjunga nupirktų sakyklą. Reikės padirbėti. Bet ką reiškia, jeigu visos sąjungietės išvien darbuosis, tai tuojaus sakykla bus nupirktą.

Todel, sesutės sąjungietės, ruoškimės prie didelio ir kilnaus darbo. Atlikusios darbą ir nuėjusios į bažnyčią, kad visados galėtumėm pasidžiaugti savo triuso vaisiais.

Valio visos į darbą!

M. P.

HOMESTEAD, PA.

Spalio 14 d. Moterų Sąjungos 34-ta kuopa laikė mėnesinį susirinkimą.

Vienas iš svarbesnių nutarimų buvo, kad iš izdo paaukuoti \$25.00 naujam Sesučių Pranciškiečių Vieniui. Pagirtinas nutarimas.

Nežinia dėl kokios priežasties mūsų kuopos narės pradeda nesilankyti į susirinkimus. Viso turime apie 60, o į susirinkimus atsilanko vos apie 20. Butų malonu matyti ir mūsų narės mergaitės susirinkimuose, juk turime gabių mergaičių prigulinčių prie kuopos, bet į susirinkimus jos

nesilanko. Brangios sesutės, sąjungietės, spieskimės visos į burį, nes vienybėje galybė.

Spalio 16 d. sąjungietės surengė kaukių (maskinį) balių. Žmonių atsilankė daug ir visi veik gražiai apsi-rengę. Pelno kuopai liko \$90.18. Vakarą prižiūrėtojos buvo Marijona Tumasonienė ir Juzefa Markevičienė. Visos darbininkės dirbo kiek galėdamos, užtai užsitarnavo didžios pagarbos.

Korespondentė.

P. S. Pageidaujama, kad sąjungietės imtųsi mokytis veikalą "Piloto Duktė." Knygutės seniai jau prisijustos.

Koresp.

CICERO, ILL.

Lapkričio 11 d., š.m., įvyko Moterų Sąjungos 2-ros kuopos susirinkimas, kurį atidarė kuopos pirmininkė T. Mikolaitienė, malda. Susirinkimas buvo rimtas. Cicero sąjungietės yra susipratusios moterys bei merginos. Susirinkime buvo gana daug svarbių įnešimų. Be kitko, nutarta surengti muzikalį vakarą ir prakalbas Moterų Sąjungos vajui. Rengimo komisijon išrinkta p.p. A. Šatkienė, M. Šneiderienė, E. Brazauskienė ir Balčiūnienė. Į komisiją įėjo moterys pilnos energijos, taigi neklysiu pasakius, kad jos surengs vieną iš gražiausių vakarų. Nes kada sąjungietės ką rengia, tai visos kaip viena stoja į darbą. Be to nutarta įsteigti vakarinius kursus. Čia ir-gi pasirodė dvi veikėjos, butent p. p. Sriubienė ir Stašaitienė. Jos išrinktos mokytojauti. Sriubienė yra gera mokytoja rankų darbo (siuvinų), o Stašaitienė mezginių. Man teko matyti šių dviejų sąjungiečių darbus, kuriais negalėjau atsigerėti.

Į Apskričio susirinkimą buvo išrinktos atstovės p. Lukauskienė, Mikolaitienė, Matulaitė, ir Vaičiūnienė.

Priešmetinis kp. susirinkimas įvyko gruodžio 9 d. Nutarta tą dieną užsisakyti Šv. Mišias ir "in corpore" eiti prie Šv. Komunijos. Prie kuopos prisirašė dvi naujos narės: Rakauskienė ir p. Valatkienė. Centro Raštininkė gerb. M. Vaičiūnienė taip-gi pėrsikėlė į mūsų kuopą. Pirmiau priklausė prie 42 kp. Grand Rapids, Mich.

Teko girdėti, kad p. Valatkienė yra smarki veikėja. Ji prižadėjo ir 2-je kuopoje dirbti, kiek aplinkybės leis. Gi dainininkė A. Raukauskienė nekartą mus palinksmins savo gražių balseliu.

Baigiant susirinkimą Centro Raštininkė M. Vaičiūnienė trumpai paaiškino apie Moterų Sąjungos vajų. Susirinkime tuojau pakilo didelis upas ir tuojau išrinkta tame reikale darbuotis uolios veikėjos: E. Brazauskienė A. Stašaitienė ir M. Teižienė. Taip-gi kiekviena, kuri buvo susirinkime, pasižadėjo bent po vieną naują narę prirašyti. Valio antros kuopos sąjungietės! Vienybėje—galybė. O tas pas jus yra visuomet.

Mylinti Sąjungą.

LEWISTON, ME.

Iš sąjungiečių veikimo.

Viena iš veikliausių kuopų Lewiston'e, tai yra vietinė M. Są-gos 6-ta kp. Nes joje yra susispietę veik visos vietos gabiausias ir veikliausias moterys ir mergaitės. Dirba jos viską vienybėje. Juk vienybėje galybė. Kuopa turi vakarinius kursus vieną kartą savaitėje. Mokinasi skaityti, rašyti ir aritmetikos. Mokytojauja gerb. M. Dailydaitė, kuri praeitą vasarą lankė Columbia Universitetą

New York, N. Y. Ji daug darbo aukuoja vietinei M. S. kuopai. P.p. A. ir K. Breitmozeriai duoda savo kambarį laikyti pamokas.

Rengtas vakaras nusisekė.

Lapkr. 3 d. kuopa buvo įrengusi kaukių (maskinų) balių. Žmonių atsilankė tiek, kad tik dar praeitais metais ant vieno M. Są-gos vakaro tiek tebuvo. Paprastai atsilanko tik pusę tiek. Kai-kurie negali suprasti kodėl į sąjungiečių vakarus vietiniai lietuviai taip skaitlingai lankosi? Už pasižymėjimą dovanas gavo p-lė M. Milašaitė, p-lė E. Breitmozeraitė, p-

lė S. Šilinskaitė ir J. Vaišvila. Publikos upas buvo labai pakilus. Linkminosi net visi iki galo. Apsirėdžiusiems ir visiems atsilankiusiems reikia tarti ačiū už dalyvavimą minėtame vakare.

Susirinkimas.

Lapkr. 4 d., kp. laikė mėnesinį susirinkimą. Iš svarbesnių nutarimų buvo tai tas: kad dalį pelno \$10.00 aukščiau minėto vakaro paauguoti Šv. Kazimiero Seserų Vienuolynui Chicago, Ill. koplyčios pastatymui. Gražus tai sąjungiečių darbas!

Bronė.

"MOTERŲ DIRVOS"

TURINYS UŽ GRUODŽIO MĖNESĮ, 1923 M.

1. Kalėdų ir Naujų Metų linkėjimai, "M. D." Redakcija	pusl. 2
2. Kalėdoms ateinant, Bronė	" 2
3. Moterų Sąjungos Vajus	" 3
4. Naujo skyriaus įstojimas ir mėn. mokestis	" 5
5. Betlėjaus Žvaigždė, Žilvytis	" 6
6. Jonienės Kučios, Z. S.	" 7
7. Vaikų auklėjimas	" 9
8. Darbščios ir tinginės mergaičių paveikslas, G. V.	" 10
9. Iš sveikatos izdo visiems naudingi patarimai, A. Skinderis ...	" 12
10. Išklauskime prašymą	" 14
11. Ruduo, Ašė	" 15
12. Vaikų darželis, Kučios, Z. S.	" 16
13. Moterys be šalies	" 19
14. Kas sąjungiečių veikama	" 20

"MOTERŲ DIRVA"